

KUSTBON

SVENSK VECKOTIDNING

<p>NIONDE ÅRG. Nö 32</p>	<p>Prenumerationspris: Helt år Emk. 225:— Halvt „ „ 125:— I utlandet: Helt år Emk. 350:— Halvt „ „ 200:—</p>	<p style="text-align: center;">UTKOMMER ALLA ONSDAGAR</p> <p style="text-align: center;">Redaktion: Svenska Folkförbundet Redaktör: N. Blees Reval, Riddaregatan 3.</p>	<p>Annonspris enligt överenskom- melse.</p> <p>För längre annonse- ring beviljas rabatt.</p>	<p>11 aug. 1926</p>
---	--	---	---	---------------------------------------

Lektor Hans Pöhl 50 år.

Lektor H. Pöhl.

Estlandssvenskarnas kände förkämpe och den svenska rörelsens föregångsman i Aiboland, f. d. riksdagsmannen och regeringsledamoten, Hans Pöhl, fyller den 15 augusti 50 år. Denna dag är en märkesdag för svenskarna i Estland, ty herr Pöhl är den egentliga upphovsmannen till den svenska nationella rörelsen här ute, som kan sägas räkna sin början från 1898, ungefär samtidigt då lektor Pöhl — då helt ung — började sin lärarbana på Nuckö. Herr Pöhl, i vars barm ett varmt hjärta klappar för allt det svenska och isynnerhet för de efterblivna landsmännen här ute i förskingringen, brann av iver att med

alla till buds stående medel få väcka våra estlandssvenskar till självmedvetande om sin nationalitet. Estniseringen hade då redan under ett par årtionden — sedan den svenska missionsverksamheten av tvångsåtgärder slutade — här och där på svenskarnas bekostnad börjat gripa ikring sig. För att väcka svenskarnas intresse började herr Pöhl sitt arbete för den svenska saken med att skaffa svensk litteratur och inrätta svenska lånebibliotek i svenskbygderna. Detta lyckades genom goda vänners förmedling i Sverige, med vilka herr Pöhl trädde i förbindelse. Böcker skickades gratis från moderlandet och snart funnos bibliotek överallt i svenskbygderna. Den tiden levde vi som ryska medborgare under mycket stränga politiska förhållanden. Det var icke lätt att få någon organisation till stånd. Först 1903 lyckades man, tack vare herr Pöhls åtgärder och med honom som ordförande, grunda en nykterhetsförening på Nuckö, vilken då även hade till uppgift att tillvarata svenskhetens intressen och stå som ett skydd bakom biblioteken, som hotades att indragas av myndigheterna. Idén att få till stånd en större samslutning av alla i Estland boende svenskar — en tanke som herr Pöhl länge närde — kunde först 1909 förverkligas, då föreningen "Svenska Odlingens Vänner i Estland" grundades. Denna kulturförening stiftades bl. a. med

tanke på att söka öppna en svensk folkhögskola, en plan som först då vi blevo fria estniska medborgare 1919 med tillhjälp av estniska staten och Riksföreningen för svenskhetens bevarade i utlandet kunde realiserats. Sedan har genom herr Pöhl även en politisk förening, Svenska Folkförbundet, kommit till stånd. I båda dessa föreningar sitter lektor H. Pöhl som ordförande, för att nu icke tala om svenska kyrkorådet i Reval och andra organisationer i landet, där han är ledare. Det blevo för långt att här i detalj skildra allt vad lektor H. Pöhl varit och gjort och är. Svenskheten har han helt ofratt sig för under det han fått söka sin utkomst på annat håll.

Herr Pöhl har även haft viktiga officiella uppdrag sig anförtrödda inom den estniska republiken. Han var estlandssvenskarnas representant i Estlands lantdag, svensk folkminister i landets första regering samt representant och riksdagsman i nationalförsamlingen och första riksdagen. Att rättigheten för folkminoriteterna, att organisera sig till kulturell självstyrelse stadgades i grundlagen ha vi att tacka Pöhls energi för.

Jubilaren Hans Pöhl är född i Nuckö den 15 (3) augusti 1876. Avlade, efter genomgången folkskola i Sutlep, ryska ministeriumskolan i Hapsal och pedagogiska kurser i Hapsal och Reval, folkskollärarexamen 1897, samt efter

fortsatta studier i Oxford och Cambridge Corr. Gollege gymnasiallärareexamen i Petersburg 1912.

11 år har han tjänstgjort som lärare på Nuckö: Österby, Höbring. Kallades 1903 till föreståndare för sjömanshemmet och sjömannsmissionär i Reval. År från år 1909 anställd som lektor vid statens Revals handelsskola och kommersgymnasium.

Gift sedan 1907 med Lydia Lindström. Äktenskapet har välsignats med 5 barn.

"När livet har varit bäst, har det varit möda och arbete," säger herr Pöhl med Jakob. Han tillägger vidare: När jag i tanken blickar tillbaka på de gångna åren, växlande tiderna, den kamp som förts och de framgångar som rönts och unnats mig personligen och vårt svenska folk härute, kan jag ej annat än bekräfta sanningen av det motto, som jag som 14 års gosse, när jag vandrade ut ur min låga torparstuga, satte för mig: "Befall dina verk åt Herren, så vinna dina planer framgång." Ordspr. 16:3.

Med dessa ord vill jag avsluta denna korta skildring av lektor H. Pöhl och hans verk. Svenskheten har, som sagt, varit hans käraste livsuppgift, och han är den första förkämpen för svenskhetsarbetet i Estland, som vidtog med hans kallande till lärare i Nuckö. Även sedan har han under en längre tid ensam fått bära den tyngsta bördan i detta arbete.

Den 15 augusti, då lektor H. Pöhl fyller 50 år, gå av tack-

samma estlandssvenskar och vänner från fjärran hjärtevarma välönskningar till honom, jubilaren. Måtte han ännu få leva länge och verka för alla de ädla mål, han gjort till sina!

N. Blees.

Birkasvännernas fest.

Söndagen den 1 augusti hade "Birkasvännerna" anordnat en sommarfest på Birkas.

Festen gynnades av mycket vackert väder, så att över 100 personer från Nuckö och Wormsö hade samlats. Det var en mycket vällyckad fest, ty förutom vad ungdomarna själva bjödo på: hälsningstal, föredrag, dialog och uppläsning av en handskreven tidning, höll agronom E. Adalberth ett medryckande och i svensk anda framburet andförande till ungdomen. — Dessutom hade skolan glädjen att ha ett besök av rektorn vid Karlskoga folkhögskola, J. Elgeskog, som höll ett mycket intressant föredrag över ämnet "Vägen uppåt." — En annan mycket intressant punkt på programmet var solosången av fru H. Wichmann och fröken D. Pettersson från Reval. Sången klingade vackert och mottogs med livligt bifall. — Ringlekarna ute på gårdsplanen gjorde sitt till att göra festen intressant. Uppbrottet skedde vid 6-tiden, sedan "Vårt land" sjungits.

Lärarinnan vid svenska skolan i Reval, fröken Selma Myllylä, sammanvigdes söndagen den

11 juli med direktör Artur Jacklin från Kaskö. Då sålunda fröken Myllylä, som under flera år verkat som lärarinna här och därvid gjort sig aktad och älskad av föräldrar och barn samt medarbetare, nu lämnar denna plats, få vi här på detta sätt till henne frambära ett varmt tack för troget arbete och önska henne och hennes man lycka och framgång i livet.

Tysklands inträde i N. F. synes nu vara tryggt. Från Paris meddelas på fredagen:

Om den konferens som i dag hållits mellan Briand och Vandervelde meddelar Radio Agentur, att därvid behandlats frågan om Tysklands inträde i Folkförbundet. Såväl Briand som Vandervelde hur uttalat som sin åsikt att Tysklands inträde icke får uppskjutas längre, om icke hela Locarnopolitiken skall äventyras. Paris och London ha redan företagit steg i Madrid och Warschau för att söka förmå dessa länder att avstå från tanken på att dra sig tillbaka om deras krav på ständiga rådsplatser icke uppfyllas. De båda regeringarna ha erhållit bestämt löfte om återval till folkförbundsrådet, och man har till och med ställt i utsikt för dem rådsplatser av halvt permanent karaktär.

Svenska St. Mikaelskyrkan.

11. sönd. eft. Tref.

Högmässa med nvg. på Nargö kl. 1/211 f. m.

Norsholm — Västervik — Hultsfreds järnväg

är en färd fylld av de angenämaste reseintryck genom Östergötlands och Tjusts vackraste trakter. Från det gamla, idylliska Västervik, väl värt ett besök, finnes flera ångbåtslägenheter utåt den vackra skärgården.

JÄRNVÄGSBYRÅN, VÄSTERVIK. Tillskriv

PARK HOTELL

LINKÖPING

Centralt läge. 2 min. fr. stationen.
Ljusa, trevliga rum. Humana priser
Tel. 108 o. 192.
A. ZANDERHOLM

AXEL HELLGREN'S

SKRÄDDERI

SIGTUNAGATAN 11, STOCKHOLM
REKOMMENDERAS
TEL. VASA 4416. VASA 469.

För bilister och turister är

Kungsbacka Stadshotell

den populäraste anstalten, 40 minuters bilresa från Göteborg. God och välagad mat.
BILLIGA PRISER
Middag 3 rätter 2.25

Malte Svennebecks BLOMSTERHANDEL

Fyristorget 10, UPPSALA.
Begravningskransar.

Daglig tillförsel av friska BLOMMOR.
Telefon 103.

P. J. HEDMANS

Skoaffär Gäfle

Rekommenderar sina förstklassiga varor av skodon.

Bland rostat kaffe intager

SVEABLÄNDNING

främsta platsen. Partiförsäljare:
ENGWALL HELLBERG Aktieförlag. Gefle.

Järnvägshotellet

i KRYLBO

rekommenderas.

Centralrestauranten LANDSKRONA
Rekommenderas

TURISTGÅRDEN HVEN

rekommenderas.

A. M. ZIMMERMAN & Co

GEVLE

SKOAFFÄR

REKOMMENDERAS

Aktieförlaget GESTRIKLANDS YLLEFABRIK JÄRBO.

Sporttyger, melerade Filtar, Vadmal och Korderoj.

Goda kvalitéer och billiga priser.

Lerviks Pensionat

Tel. 125, 2 sign. GÄVLE. Tel. 125, 2 sign.

Gott bord. Humana priser.

Helpensionärer emottagas.

Stora trevliga rum. Stor park och sjöområde
Sommarmånderna dagligt konsertmusik. Bil och motorbåt till gästernas förfogande.

TURISTHOTELLET

SKÄRALID.

Turisthotellet, invid Skärals station å Klippan — Eslövs järnväg, erbjuder förstklassig inackordering, gott bord, propra rum, god regim, ferm betjäning och facila priser. Postadress: 1 SKÄRALID. Tel. 1 Ljungbyhed.

Café BELVEDÉRE

Trädgårdsföreningen, Linköping Konditori & Fritluftservering Bästa utsiktspunkt över staden med omnejd.

THORSVIKS

TOALETTPAPPER

NORRAHAMMAR

MURÉNSKA BADHUSET
GEFLE

Serverar alla slags varma och kalla bad, till moderata priser i eleganta och förstklassiga lokaler.

Endast det bästa är gott nog!
Jaga därför med

GYTTORPS
JAKTPATRONER

TILLVERKARE;
NITROGLYCERIN AKTIEBOL.
Stockholm 16

Restauranterna
MALTA, KVARNEN och VIKINGEN
Hälsingborg
Rekommenderas!

Aktiebolaget
Nyborgs Yllefabrik
NORRKÖPING
Tillverkning av finare HELVLEVAROR
Telefon 641

HUSHÅLLSSKOLAN MARGARETA
NORRKÖPING
REKOMMENDERAS

Grand Hotel
LUND
Rekommenderas

Besök Jönköping

OLSSON & MELINS SKOFABRIK

ÖREBRO Rekommenderar sina tillverkningar av
Södermalmsallén finare
52-54 randsyddas **Skodon**
Telefon 1762 Slitstark vara — Goda passformer

ENGELTOFTA PENSIONAT OCH VILONEM

öppnas den 1 maj.

Beställ rum i tid. Prisuppgifter och närmare upplysningar beredvilligt på begäran. *Begär prospekt.* Fröken HILMA JOHANSSON, Gefle, Rt. 3822.

STORA HOTELLET, Linköping.

Innehavare: Fru JENNY KLINGBOM.
Post-, telegram- & telefonadress: Stora Hotellet, Linköping. Intern. hotellcode. 38 rum med 50 bäddar. PRISER: Enkelrum från 5.— kr. Dubbelrum fr. 10.— kr. Lunch fr. 250 kr. Middag fr. 3.— kr. Supé fr. 3.— kr. Sprit — Vin — Öl.

STADSHOTELLET I STRÄNGNÄS

REKOMMENDERAS

≡ FULLSTÄNDIG SPRITSERVERING ≡

Molkoms Hotell

Rekommenderas
Ljusa och Trevliga rum.

HOTELL EXCELSIOR

Birgerjarlgatan 35, Stockholm
(K. F. U. Mis hus)

Rikstelefon o. te. gramadress: EXCELSIOR
Stockholmstelefon 98 27.

A. ÖSTBERGS Eftr.

9 Östra Storgatan 9, JÖNKÖPING
Platsens absolut förnämsta konditori

REKOMMENDERAS! Tel. 131 & 18 25

HUSHÅLLSSKOLAN MARGARETAS MATSALAR

FESTVÅNING OCH BUTIK
REKOMMENDERAS

KLOSTERGATAN 11 ÖVEBRO TEL. 1870 & 1750

STADSHOTELLET

≡ **LINDESBERG** ≡

REKOMMENDERAS

HOTELL BRAHE

Tel. 4 GRÄNNA Tel. 4

Uppehållsort för genomresande bilister
Goda rum. Gott bord. Moderata priser

SVERIGES VACKRASTE TURISTLEDER

GÖTEBORG — STOCKHOLM
STOCKHOLM — JÖNKÖPING genom

GÖTAKANAL

ÅNGF.-AKT.-BOL. GÖTAKANAL
GÖTEBORG

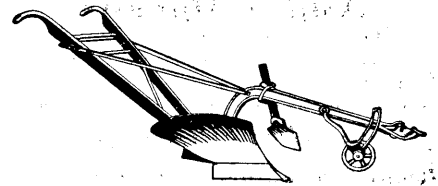
STADSHOTELLET

med utvårdshuset Spångberget

Filipstad

Hotellet: 22 rum med 30 bäddar. Pensionspris fr. 8 till 10 kr. Rum fr. 3 kr.

Sprit, öl och vin.

Svenskar i Balticum

köp vid behov

LANTBRUKSREDSKAP

från

NORRAHAMMARS BRUK

Norrahammar, Sverige.

Representanter:

A/G. Osta, Reval,

Ökonomische Gesellschaft Lettischer Landwirte, Riga.

Stadshotellet

Vänernsberg

30 st. propra resanderum med telefon.
Populär uppehållsort för bilister.

Sommarrestauranten Strömsborg

Vänernsberg

Stadens förtjusande sommarrestaurant
vid Göta kanal. Musik dagligen.

Fullständiga spriträttigheter.

TYNÄS

RESTAURANT

är en angenäm tillflyktsort för turister.
Ett förtjusande härligt läge i skärgården.
Utmärkta lokaler för större och mindre sällskaper.

Tel. 202 FRU LINA LINDBERG

FRIMURAREHOTELLET

ESKILSTUNA

MATSALAR & CAFÉ

Trevliga rum fr. 5 kr.

REKOMMENDERAS

Besök Jönköping

Aug. Löfgrens

Frukt-, Grönsaks- & Blomsteraffär
rekommenderas. Blommor & Kransar
Guldmedalj 1901 GÄFLE Telefon 123

Gustaf Sjöbergs

Konditori, Gäule, Norra Rådman-
gatan 10
Rekommenderas

Större och mindre

Skogsparker på rot

såväl som

sågtimmer

köpes kontant av Säfveåns A. B.
Göteborg

Våra Brödtillverkningar

äro välkända, goda och billiga

G. A. ULANDERS BAGERI

UPPSALA Telefon 1343

Järnvägsrestauranten, Malmö

i nya hemtrevliga lokaler med ingång
från Skeppsbron

Fullständig restaurantrörelse.
Smörgåsbuffé - Konditorilavdelning

EVERT LUNDBERG

UR, GLASÖGON, PINCENEZER,
BAROMETRAR, URKEDJOR m. m.
Rikstelefon 499

Nygatan 31.

Linköping

STADSHOTELLET Västerås

rekommenderar sina nyreparerade Resanderum,
Matsalar, Kafeer, Klubberum och Festväning
Vördsamt C. SJÖMBERG.

STENS SKOAFFÄR

Strängnäs

bästa inköpskälla för skodon av alla slag

HOTELL WISBY BÖRS, WISBY

Rikstelefon 241

REKOMMENDERAS.

PROFRA RUM. GOTTBORD.

Pension även vid kortare tid.

NY REGIM Inneh. HELMER WIKSTRÖM.

HOTELL & KÄLLAREN TENNSTOPE

Stora Vattugatan 8. Stockholm.

Hotellens tel.: Riks 3434. Allm. 7349. God mat. Restaurantens tel.:
Riks 5980. Allm. 7812.
Billiga rum.

AKTIEBOLAGET

PRIORVERKEN

Norrköping

Telegramadr. PRIORVERKEN

Byggnadsmiden & Träskruv.

Svenska Bomullsflaggor

till utlandet direkt från fabriken, inom
Sverige genom handlande i branschen.

Gefle Manufaktur A.-B., STRÖMSBRO

AKTIEBOLAGET J. E. ARNDT

HJUDIKSVALL

Angbåtsexpedition, Befraktnings-, Skeppsmäk-
leri och Speditionsaffär. Lager av kol och
byggnadsmaterialer.

Rikstelefon: 245, 287, 325. Telegrafadr.: Arndtbolaget

GÖTEBORG

KÖP

OLOF ASKLUNDS

BRÖD.

Det är bäst.

VÄXIÖ STADSHOTELL

57 stycken gedigna och propra resanderum, pris
från kr. 3.75—6.50. Fullständiga spritträttheter.
Elegant konditori. Musik dagligen. Bilgarage och
bensindepot. Goda vägar och vackra omgiv-
ningar för bilister.

Telefon: NAMNANROP

EGONLINEN

uppehåller regelbunden trafik Göte-
borg med alla mellanliggande svenska
hamnar till

Karlskrona—Danzig—Libau—
Riga—Reval—Hälsingfors.

Gevle BÖNA HOTELL

öppnas i början av maj.

Rekommenderar sina ljusa och trevliga rum &
Gott bord. Pensionpris från 4: 50—6: — kr. Öl
& VINRÄTTIGHETER. Parkservering. Från tornet
en härlig utsikt över havet. Tillgång till kalla
bad. Kågelbana. NYBYGGD DANSBANA FINNES.
MUSIK. Tel. Bönan 28.

GÄVLE

JÄRNVÄGSHOTELL

Tel. 30 05. - 1/2 min. fr. Gevle C. - Tel. 2 83
30 rum, uppackningsalar. Matsal. — Billiga priser.
Vördsamt S. PETERSSON.

DRICK HANKONBOLAGETS LUXUSKÄFF!**BIERSTUGAN I**

SPÅNGBACKEN, Norrköping.

Rekommenderar sina väl
tempererade maltdrycker.

FURUVIKS PENSIONAT

REKOMMENDERAS

Olof Almér

Tel. 531 Kristianstad Tel. 163
Välsorterat Fin- o. Grovbageri

RYLANDER & RUDOLPHS

FABRIKS A.-B.

Henriksdal, Sverige

Tel.-adr. „Rudolfs“. Rt. 440 & 14440

Tillverka telefonkoi och dynamoborstar, lämp-
liga för alla i marknaden förekommande
apparater och maskiner. — Begär offert!

Falkenberg

Använd

Extra vetemjölet

„ÖRNE“

Den, som är förständig att ej låta sig döras
av allt utländskt köper alltid svenska varor. En
gammal välkänd firma lämnar alltid köparen
bästa garanti att vid inköp erhålla största valuta
för sina penningar.

Våra tillverkningar:

SALUBRIN

SPRITÄTTIKA

AROMA ÄTTIKSPRIT

Eau de Cologne:

Extrait Double CARITA

Extrait Quadruple DELILA

Hårvatten: Lotion GAMBO

Lavendelvatten: Extrait Triple GARITA äro
var i sitt slag marknadens yppersta och därtill
billigaste fabrikater. Därför garanterar

A.-B. P. HÅKANSSON, ESLÖV.

INGEN VET VAR
haren har sin gång,

men en var vet, att

PIX - PASTILLER

finnas överallt. Säljas i askar à 25 och 50 öre.

Ensamtilverkare:

PIX Aktiebolag, Gävle

Hj. Söderlings Bageri

Eskilstuna

Specialité: Sundhetsbrödstill-
verkningar.

STUREHOF

Adelgatan 13, Malmö. Telef. 12 53.

1:a klass Restaurant.

Billigaste och bästa frukostställe.

Middagar från 1—6. 3 rätter kr. 2.—

Populära soupéer från 6—11 e. m.

Vällagad husmanskost.

DANNEMORA Cirkulärsågar, Ramsågblad,
Timmer- och Fällningsågar, Maskinhyvelstäl
och Maskinknivar vinna tack vare Dannemora-
stålets förtjänstfulla egenskaper och det om-
sorgsfulla arbetet rykte över hela världen
Kort leversanstid. Infordra offert.

Gimo-Österby Bruks A.-B., Österbybruk

Arvid Nordell

Juvelerare

Hospitalsgatan 12 NORRKÖPING Tel. 5246
Matsilver, Ringar, Guld- & Silvervaror. Present-
kort och Hedersgåvor.

Order till landsorten expedieras omgående.

De Förenade Spetsfabrikernas Försäljningslokal

Tel. 771-08 Grevturegatan 13 (Hörnbutiken)
NORR 19203

Specialaffär för Spetsar och Byoderier. — Rikt
urval av Vadstenaspetsar. Motiv och Kragar.
Beställningar à linneutstyrlar. Order till lands-
orten expedieras omgående.

Hotell ASTO

SANDVIKEN

REKOMMENDERAS

RES

till Gripsholm

med Ångfartyget Mariefred torsdagar och söndagar från Munkbron kl. 10 f. m.

MILITÄR EKIPERINGS A.-B. (MEA)

Hamngatan 5 A

STOCKHOLM

Norrmalmstorg

Rekommenderar sina förstklassiga färdiga HERRKLÄDER, HERR- & DAMSKRÄDDERI.
Uniforms- och Sportatliklar för segling, ritt, automobilsport etc. etc.